

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Conciones siue Conceptvs Theologici Ac Prædicabiles R.
D. Petro Bessæi SS Theol. Doct. Reg. Galliar. Oratoris**

Besse, Pierre de

Coloniae Agrippinae, A. M.DC.XXIX

Feria III. Post Domin[icam] I. Qvadragesimæ.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56232)

6149.

ricordiam habe nobiscum, neq; in furore tuo nos arguas : & mitis illius Iosephi exemplo (qui Princeps in tota regione Ægypti, & primus a Pharaone factus, fratribus veterem injuriam remittens, eosdem exosculatus est, atque ipsidem thesauros suos aperuit) iam iudex totius mundi constitutus, ac toti mundo imperans, fratribus tuis ignosce : ignosce quæso hominib; benigno eos oculo respice, eosq; gloriæ tuæ visione locupletes redde. Imitare Domine Dauidem, qui vix ad regnum euectus fuit, quin statim omnib; qui stirpe & cognatione Saulis erant, præteritam injuriam remisit. O radix David, cum ad iudicium veneris, cum regnum hoc adieris, ignosce omni posteritati Saulis, generi Adam, ipsis inquam hominib;. Redeat tibi quæso in memoriam, nostri te causa è caelo in terram descendisse, nostri te causa cruce affixum, & in eadē mortuum, nostri te denique causa ad inferos vsq; penetrasse : post tot igitur labores, post tot arumnas & molestias, nos perdes & abijcies?

*Recordare Iesu pie,
Quod simus causa tuæ viæ.
Ne nos perdas illa die.*

Fac igitur nobiscum misericordiam tuam, nosq; gloriæ tuæ participes effice. Amen.

FERIA III. POST DOMIN. I.
QVADRAGESIMÆ.

Partitio.

- I. De Ambitione & avaritia.
- II. De templo.
- III. De ementibus ac vendentibus.

Intrauit Iesus in templum Dei, & eiciebat omnes vendentes. Matth. 8.

FIGVRA.

Exod. 19.

MAGNVS ille Propheta, & Hebræorum legislator Moyses, cum de Monte Sinai descendens, filios Israel Deum offendere, & illius cultu neglecto vitulum aureum, pessimo sane exemplo, adorare cõspiceret : adeo ira commotus est, vt, idolo euerso, contra-

cto, inque cineres redacto, ad expiationem delicti plusquã tria hominum millia interuisione deleuerit. Fuit hoc, Auditores, figura; aut præfagium potius eius sceleris, quæ in hodierno Euangelio nobis ab Ecclesia proponitur. Videas n. hic verum illum Moysen, Iesum Christum : qui non de monte Sinai, sed montibus caelestibus descendens, cū Iudæos, illorum Israelitarū posteros, Deum in templo offendere, domumq; suam, vitulum autem avaritiæ adorando, prophanare, ibidemq; in omnium nationum exterarum scandalum, vendere & emere conspiceret, in tantum indignatus est, vt idolo illo ambitionis euerso & deiecto, vendentes & ementes è templo exterminarit, indignumq; hoc facinus merita ultione castigarit. Vt porro vobis rem deductius & latius dicendo queam explicare, gloriofissima Virgini intercessione. *Aus Maria*, in hunc ei finem recitando, opem Spiritus S. postulemus.

Philosophus Timon, qui ab odio quo in mortale genus hominesque ferebatur *Timonis* *Philosophi* *Apophth.* est appellatus, cū de malorum principijs ageret, dicere solebat, avaritiæ ambitionemq; omnium malorum & vitiorum radices esse ac propagines. De ambitione res notior est, quam dicere possemus : illa n. primam mundo perniciē inuexit, Angelos è caelo ad tartara præcipitauit, homines perdidit, cælū corruptit, paradysumq; caelestem statim à mundi primordio inanem ac vacuum reddidit. De avaritiâ vero quid dicam? illa est, quæ Iudam ad laqueum coegit, diuitiē Epulonem ad inferos detrusit, adeo vt nihil rebus publicis perniciosius, ac nihil Ecclesiis retrius aut scelestius reperiri posse videatur.

Per duos illos exploratores in domo metreticis Rahab latitantes Iericho & direpta *Iosu. 2.* & destructa est : ita quoq; avaritiâ & ambitio sunt veluti duo Satanae exploratores, qui in pellacis huius mundi domo clam delitescentes, orbem pæne vniuersum in exitium rui- *Figura.* namq; deduxerunt. Duo scelerati illi ac lasciu iudices & seniores, in Sulannæ pomario se- *Dan. 14.* se occultantes, honestissima femina pudicitiam expugnare conati sunt : ad eundem quoque modum avaritiâ & ambitio duo veterani sunt, scelesti ac tetri : antiqua sc. flagitia, quæ

quæ clam in animæ hortum voluntaremque ingressa, eam in extremum discrimen adducunt, & ad supplicium rapere conantur.

Matth. 4.

Agrippina: matris Neronis ingēs malitia.

Matth. 10.

Iudic. 10.

Matth. 17.

Vocabulū templum

Sunt quippe due illæ pestes, quæ tot simonias patiunt, tantam impietatem iniquitatēque inducunt, tot animarum damnationem moliuntur, tantam deniq; mortum vitæque perniciem, ac tanta Ecclesiæ damna adferunt. Nā quemadmodū Satan Christū ad pinna culum templi euexit, vt inde eum præcipitē daret: ita quoq; ambitio instar Satanæ animas ad sublimia euehit, ad Episcopatū inq; dignitatēq; Ecclesiasticas: vt inde casu grauiore ruant & præcipitent. Agrippina Neronis mater, tāta, teste Sueronio ambitione fuit, vt cognito per oraculum filiū, Imperatorē fore, sed matrem in Imperio necaturū, sitiens honoris & gloriæ dixerit, *Occidat, modo imperet.* Hæc potro mulier animā ambitione plenā ad viuum exprimit, illa namq; dānari non meruit, modo imperet, mō in Ecclesia pedum gestet.

Infelix anima, quæ te pessimis hisce cogitationibus a deo immergis, quin tibi ob oculos ponis egregiam illam sententiā, *Quid prodest homini, si vniversum mundum lucretur, anima vero sua detrimentū patiatur.* Sed quid? sunt nempe duæ perniciosæ illæ passionēs, quæ animas ita discruciant & exagitant.

Legimus in libris Iudicum, Philisthæos Sampsonem perdere conātes, eum iam excæcatum nouis funib. constrinxisse Dæmones vero Philisthæi illi infernales vnicam hominis perniciem moliētes, cum semel eum jam excæcarūt, ambitione & auaritia, veluti duobus funibus, constringunt. Iudæi quoq; Redemptorem nostrum Iesum medium inter duos latrones in monte Caluarie crucifixerunt: diaboli vero animam, inter duo hæc vitia consuturam, veluti inter duos latrones, in montibus mundi huius crucifigunt, ac morti cogunt. Duo denique illa monstra sunt; quæ hodie Saluator noster, indignās & fremens, è templo suo eliminant. *Eiecit ementes, s. ambitionem: & vendentes, ecce auaritiā.* Columbos expellit, hoc est ambitiosos: columbas eiecit, h. e. auaros. Primo de domo hac loquimur, ac deinde ad mercatores veniēmus.

Quod igitur ad primum attinet, sciendū est vocem Templum, & domus in sacris lit-

teris, sine discrimine pro Ecclesia capi. Seio æquiuoquoq; vtrāque esse æquiuocam, ac diuersis cum est. reb. applicari posse. Videbis namq; vocabulū Templum interdum pro templo illo splendido & magnifico sumi, quod septem ipis à Salomone annis edificatum est: atq; ita vsurpauit Dauid Propheta, *Adorabo ad templum san-* *Psal. 5. 6. 7.*
ctum tuum. Interdum vero præ celo, aliquando etiam pro sacro Christi Iesu corpore, vt; *P. ssim destrueret templum hoc; & in tria die adifi-* *Matth. 27.*
care illud. & alibi: *Soluite templum hoc.* Hinc factum est, vt ij qui in passione falsum testimonium dari accesserant, dicerent, *Hic dixit.* *Falforum*
Possum destruere templum Dei, & post tria diea re- *tor in pas-*
edificare illud. Imperiti & falsi testes, non intel- *sione pas-*
ligitis vocem æquiuocam: ipse de corpore *sertæ æ-*
suo loquitur, vos de templo Salomonis eum *quocam ve-*
loqui exiitimat. Vos namque Templum *bi signific-*
plures notiones habet, at plerumque loca de- *tionem.*
notat, in quibus Deum adoramus, vt in ho- *Matth. 26.*
dierno Euangelio, *Ingressus in templum.* *Vox domus*
etiam equiuoca est, ac diuersimode intel- *gen-*
per eandem quoq; sacratissimam Virginem *da est.*
Deiparam denotat, dicens, *Domum tuam Do-* *Psal. 121.*
mine decet sanctitudo in longitudinem dierum. *Psal. 64.*

Verum relictis amphibolijs illis & æquiuocationibus, dico voces illas Templum & Domus, vt plurimum pro loco adorationis capi. est illud namq; templū, vnde Saluator hodierna die vendentes & ementes eiecit, & vbi mensas nūmulariorū euertit. est illa domus q̄ domū orationis & adorationis appellat. Verē n. Ecclesia domus est, cuius ostium fides est: cuius fundamentum, Christus: cuius parietes, fideles omnes: cuius cāmētum, charitas: cuius lapides ipsi Sācti: cuius possessores, presules: cuius custodes, Cōcionatores: & cuius domestici, omnis populus Christianus.

Hæc est splendida & superba illa domus, quā sibi edificare decreuit æterna Sapientia: *Sapientia adificauit sibi domum, excidit columnas* *Præn. 9.*
septem. Quānam, vestra quidem sententia illa domus est, nisi Ecclesia, ab ipsa sapientia constructa: septem illæ columnæ & fulcra, septem Sacramenta sunt, quæ Ecclesiā sustinet, & in quæ omnis nostra Religio recumbit.

Hinc

Hinc ò infelices hæretici, animæ errantes, colligere datur, vos huius domus mēbra nō esse, cū domus vestra nō septē, at binis tantū columnis fulciatur: duo n. vos tātum Sacramenta ad summū tria esse fateamini: nō igitur bene domus vestra sulca est, ruina minatur.

Construxit Salomon thronum de ebore grandem: & vestiuit eum auro fuluo nimis: & duodecim leunculi in sex gradibus hinc atque inde constituti totum hunc humeris sustinebant, cui teste scriptura, par opus nullo vniquam tempore visum fuit. Cum vero penitius te ò splēdide throne considero, Ecclesiæ nostræ splendorem in te ad viuum expressum mihi videor cōtemplari. Illa namq; thronus est Salomonis nostrū, Iesū Christi: constat totus ex ebore mundissimō, id est, sanctitate, auro charitatis circūndiq; fulget: duodecim eam fulciunt leones, ipsi scilicet Apostoli cui nihil vniquam hætenus par existit aut aliquando existet. Atque vt veteres dixere, humeris Atlantis fulciri cœlum: ita hic nonum fulcrum, duodecim leones, duodecim Atlantes, duodecim scilicet Apostolos, qui vniuersam Ecclesiæ machinam sustentant & fulciunt licet contemplari Dauid porro Rex cum tabernaculum vocat, vbi ait, *In sole posuit tabernaculum suum*, in oculis scilicet omnium hominum Ecclesiam constituit, vt ab omnib. conspici posset: qui eam inuisibilem & dicunt & faciunt.

Eit scilicet Ecclesia, domus illa voluptatis instar propugnaculi, instar turris, instar conopæi ædificata, q̄ Salomon in Canticis his verbis describit, *Turris Dauid ædificata cū propugnaculis, mille clypei pendunt ex ea, & omnis armatura fortiū.* Tu scilicet, ò Ecclesia, spissa illa es turris, inexpugnabilis, procul ab hostibus, procul a proditorib. sita, que suffodi nequit, circūndiq; vallata, propugnaculis circūdata, atq; omni armatura genere cōmunita, cui similem in mūdo nullā reperire est. denique turris, super petram ex ædificata, *Et super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam.*

Contemplamini, Auditores, pulchritudinem, splendorem, magnitudinemque huius domus, demiremini eam circumquaq;: cœlo tenus extenditur, & caput inter nubila cōdit. filij eius, qui ipsi sunt Angeli in superis,

Tom. i. Bessai Quadrage.

homines vero in infernis habitaculis cōmoranantur. Et quemadmodum in arca Noe mūda animalia superne, immunda vero inferne habitant: ita plane in Ecclesia fieri certissimū est: video namq; spiritus illos puriores, atq; ab omni mortali contagio liberos, in summis arcē huius locis: homines velur immunda, bruta & stupida animalia, in locis inferioribus commorari.

Tanta porro eius latitudo est, vt ab vno populo vsq; ad alterum extendatur, ab ortu solis vsq; ad occasum pertingat, ac totū terrarū orbem compleat. Hinc canit in Psalmis Ecclesiæ Dauid, *Dabo tibi gentes hereditatem tuam, & membra possessionem tuam terminos terre.* Fundamenta sunt vero eius adeo depressa & profunda, vt ad cœtrum vsq; terra perueniant, vt quæ inferno proxima & cōtermina sit, animæ namq; in purgatorio deteatæ eius membra sunt & filij. Ante euidens argumentū postulatis: Responde pro me Paule, & dicas, *In nomine Iesu omne genua flectatur* (in hac scilicet domo) *cœlestiū hoc est Angelorū, terrestriū, hoc est hominū. & infernū* i. e. purgatorij incolarum.

Coniicite modo oculos in loci huius pinnas, ac mille hinc inde pendentes gladios videbitis, mille clypeos, mille loricas, mille battas & muhlistas: tres scilicet virtutes Theologicas, & quatuor Cardinales, septem S. Spiritus dona, clesiæ. septem Sacramenta, octo Beatitudines, decē decalogi præcepta, duodecim denique fidei articulos? Quis similem vniquam, ne dicam fortiorem, domum conspexit? Illa nempe est domus super petram ædificata & in rupe cōstructa: quā Propheta *montem suū vertice montium* nominat: Dauid vero locum *in montib. Isa. 7. sancti fundatū*: est deniq; domus, quam Adā exstruere cœpit, Christus vero Iesus compleuit, cuius rei figuram nunc audite.

Quemadmodū Dauid magni illius tēpli fundamenta posuit, & materia cōparauit (quipè a Deo propter cædes & sanguinem pertuere prohibitus) verum filius eius Salomon ad fastigiū perduxit: ita quoq; Adā Ecclesiæ fundamenta posuit, sed propter peccata a Deo ne vterius procederet, inhibitus fuit: verū Iesus secundum humanam naturam filius eius, ipsam perfecit, ac splendēdissime consummauit. Cū

L1 igitur

3. Reg. 10.

Vt cœlum

Atlante ita

Ecclesia

duodecim

Apostolis

fulcitur.

Psalm. 18.

Ecclesia est

turris Da-

uid.

Cant. 4.

Matt. 16.

Eius di-

menlio.

Angeli sunt filij domus huius.

Gen. 7.

Allegoria.

Philip. 2.

Psalm. 2.

Armamen-

ta & muh-

listas.

menta Ec-

clesiæ.

3. Reg. 5.

Adam Ec-

clesiæ fun-

damenta

posuit, sed

Christus

perfectit.

perfectit, ac

splendēdissime

consummauit.

Cū

igitur egregia illa domus super petram ædificata sit, non est quod hæresum hæreticorumque rabiem, aut tyrannorum feritatem pertimescat: persecutiones quippe eam examinant & probant, perque easdem adaugetur.

Conceptus insignes.

Evoluta iam sunt quatuor annorum millia, ex quo quatuor elementa, quæ instar prædonum aprorumque totam naturam perdere, corrumpere & evertere conantur, cum cælo illo Lunari, orbibusque cælestibus bellum gerunt: ignis calore, aer evaporatione & exhalatione, terra mephiti, aqua exhalatione, eos diuexant: verum frustra, cælum namque cedere nefcium omnes illas minas velut inanes euandalsque irridet. Ita quoque iam à tot faculis, totque annorum millibus, domus hæc à quatuor feris tyrannis, mundo scilicet carne, & diabolo: adiugamus ad hæc hæresim, oppugnata fuit, at nunquam ne minimum quidem detrimentum passa. Hinc bene David, *ape expugnauerunt me à inuentu meo: et omni non potuerunt mihi* Subita ventorum, procellæ & turbines domum Lob evertunt, ac omnes eius domesticos horreda ruina oppressere: at domus hæc nostra nulli est penetrabilis hosti, ventorum minas rider, cælique rabiem, ipsi quidem diluuii voraces, aquarumque inundatio magnam illam Noe arcam voluere submergere, verum secuta & omnem cæli iniuriam exsibilans, sine villo periculo in medijs fluctibus enatauit. *Facilius est, inquit Scriptura, diluuium, & multiplicata sunt aqua & eleuauerunt arcam in sublime à terra, & vehementer inundauerunt, & omnia repleuerunt in superficie terræ: porro arca ferebatur super aquas* Vnde quoque persecutionum locum hunc expugnare & evertere conata sunt, venti & procellæ afflictionum semper nauim hanc impetiere, verum omnibus facta superior, victrix in hoc vsque quum perdurauit. Ipsa quidem Dominicæ passionis tempestas magno eam impetu coccussit, summaque vi contendit, vt eam infringeret, aut saltim elumbaret: cum ipsi etiam custodes ducesque eam deseruissent: verum ipsum caput Christus, eiusque genitrix Maria, cum alijs quibusdam strenuis bellatoribus totis sese viribus opponentes, ac de statione ne latum quidem vaguem discedentes, locum suum tenuerunt.

Psal. 128.

Iob. 1.

Gen. 7.

Tu itaque sancta Ecclesia fortis hæc domus es, superbum hoc palatium, arx illa regia, splen-

dida & insignis illa ara, in qua Iesus Christus Ecclesia comoratur, & vbi re ipsa, in propria persona, domus est ac vere licet non videatur, habitat. In cælis in qua Deus quidem Angelis sese videndum ac contemplan- vere com- dum præbet, at in terra homines eum in Sa- moratus, li- cramento Eucharistiæ non nisi sub speciebus cet non vi- laritatem conspiciunt. Tu se. domus hæc es, deatur. plena sanctitatis, quam idcirco D. Athanas. in symbolo *sanctam Ecclesiam* nuncupauit: domus illa orationis, vt te in hodierno Euange- lio Dominus appellat, *Domus mea, domus orationis vocabitur.* Tu denique templum es, in quod iam Iesus redemptor noster ingreditur: quid ibidem acturus, nunc dispiciamus.

Erexit ementes & vendentes. Ecce in ipso templi vestibulo nouum quid & insolitum hic Nunquam contemplor Auditores, saluatorem se. Chri- Dominus stum ira comotum. In tota vitæ eius serie, ne iratus fuisse minimam quidem, licet omnia scripturæ verba dicitur, nulli minutatim indagauero, bilis, cholere aut veho- hodie in hemenis alicuius passionis scintillam inue- templo- nio, nisi hanc ipsam quam hodierna die templum ingrediens demonstrauit. Scio, scio clementissime Domine, ab omnibus te passionibus & affectionibus immunem esse, nihil enim sunt aliud in te passiones quam propassiones quedam: nescio tamē vnde hæc tam subita & re- pentina incidit indignatio & motus ad iram vehementior? Si peccata ipsa & scelera hunc tibi stomachum mouerunt, iam alia, credo, Domine, vidisti, & sane haud minora, in Samaria, in Iudæa, & in ipsa sancta ciuitate Ierusalē, toties in maiestatem tuam committi. At vidit hic peccatum simonia: quum alia peccata extra Ecclesiam fieri conuenerint, solum intra Ecclesia parietes & penetralia committitur: atque hinc factum, vt Dominus interortoid oculo minime potuerit intueri. Fuit zelus quidam honoris diuini, qui eum ad id faciendum permouit, de quo David cecinit, *Zelus Psal. 62. domus tua comedit me* Ponite vobis ob oculos *Exod. 31. zelum illum Moysi, quo tot hominum millia 4. Reg. 10. vitulo aureo victimas immolantia, trucidata sunt: reuocate in memoriam Elia Prophetæ zelum: quo quadringetos Prophetas Baal, eo quod populū ad idololatriam, vero Dei numine contempto, incitarent, gladio interfici iussit. Si quis hæc omnia in mentem reduxerit, æquissimum profecto Domini factum iudicabit.*

bit, cum eum ita exstantem è templo viderit ementes & vendentes exterminare. Disceant hinc ipsi Ecclesiæ rectores & Præsules simonias has, hæc peccata publica & in omnium oculis posita, inq; templis vt plurimū committi solita, digna castigatione multare.

Quinam negotiatores hi sunt quos Dominus è templo exegit. Videam⁹ modo quinam hi vendentes sint & ementes, quinā hi negotiatores, aut quinā potius hi prædones, qui in templis sua venalia velut in officinis exponunt. Vos Episcopi & Ecclesiæ Antistites, cum sacros Ordines diuenditis, cum Sacramenta ipsa precio cõferatis, estis vendentes. Vos beneficiarij, cū beneficia vestra distrahitis, aut noua coemitis, estis negotiatores. Vos Ecclesiastici, cū bona Ecclesiæ dilapidatis, cum loco pauperum & egeantium, canes alitis, & clancularios concubitus foueris, prædones estis & direptores.

O tempora! ò mores! referta est hodierna die huiusmodi negotiatoribus & prædonibus. Ecclesia Dei: nā communes iam sunt & oculis omnium ipsa simonia, beneficiorum distractiones & emptiones, ac nefandæ hæc direptiones. Quanta porro vestra hæc gloria foret ò Episcopi, si omnes venditionum emptionumq; contractus probe examinaretis! plurimi enim hoc nostro æuo Iudæ imitatores reperiuntur, qui vbiq; clamāt: *Quid vultis mihi dare, & ego eum vobis tradā*: Ecclesia quoq; non amplius locus sanctus dicendus est, sed officina, locus rationum, peristylū, mensa nummularia, aut asinorum nundinæ.

Restricant mihi in memoriā asini hi, quod dicere solebat Macedonū illè rex Philippus: Nullam esse arcem adeo munitā, nullum locum adeo inexpugnabilem, & imperiū quin expugnetur, modo asinus auro onustus subire possit: Quo quid aliud significare magne rex voluisti, quā nihil auro esse imperium, nihil quod pecunia non expugnet. Idem ipse de Ecclesia iure meritoq; dixero: nullum hodierna die Episcopatum, nullum Prioratum, nullum deniq; in Ecclesijs beneficium reperiri, ad quod asini alijq; minus idonei auro muneribusq; viam & aditum sibi non parēt.

Virg. 5. Æneid.

— *Quid non mortalia pectora cogis
Auri sacra fames?*

Quāobrem optime mihi remille visus est tetigisse, qui iocans aliquādo dixit: Beneficia

equos currendo petere, ac promereri sed asinis ea conferri. Miseri vos igitur magistri artium, aut gradus in scientijs adepti, vosq; do merentibus ctores frustra ad beneficia contenditis, itaq; conferunt, parcite labori: neque enim amplius merita aut doctrina, sed pecunia spectatur: meritis itaque frustra nitimini, cum pecuniæ iam obediant omnia. Docent Theologi, prædestinationem in cõlis sine vlla meritorū præuisione à Deo fieri: equidē, ne minimū diuinæ maiestati in hoc derogando, dico hodierna die beneficiorum collationem sine vllō meritorū respectu in Ecclesia fieri. Non est ergo vobis ò Theologi ampli⁹ in meritis spes collocanda, de ijs nemo loquatur. tot n. iam attlicis ea in compensationem facti alicuius cõferuntur, tot indulta cõplenda sunt, regia ita gratia præcedat necesse est, vt virtus in postremis habeatur & dicere liceat, omnia nihil quā meram venditionem & simoniā esse.

An non, ò infelices mercatores, ò negotiatores detestandi, Dei aumen ptimefcitis? an non diuinā iudicia formidatis? an non videtis æternæ vos damnationi animas micipare & ad restitutionem obligare? Nonne intelligitis, vos vobis ipsis infamiam ignominiamq; adferre, incapaces & minime idoneos vos ad Ecclesiastica munia obeunda reddere? quando nimirum opus sancti Spiritus, cuius vnus est beneficia bene meritis cõferre, vobis ipsis arrogatis, an non perspicitis, ò Simoniaci, rerumq; Sacrarum nūdinatores, quam ratione Deus hodierna die peccata vestra castiget? Ipsemet flagello in man⁹ sumpto ita feruefcens vindictā sumit, alia quippe peccata per alios, per Angelos, per creaturas ipsas castigauit: hoc vnum ipse puniuit. Audiāt itaq; anime illè honoris cupidæ, auaritia deprauatæ, Zachariæ Prophetæ interminantis verba: *Non erit negotiator in domo Domini.*

Vultisne vobis ob oculos ponam, quonā Vt fuerint olim modo Deus horrendum hocce flagitiū puniri castigari? Balthasar Nabuchodonosoris lucres sacras cefcor, postquā sacra vasa, quæ è tēplo Salomonis in Babylonē asportata erāt, pfanasset, breui tēporis momento vitā & imperiū amisit? Quid tibi igitur futurū speras nefande Simoniacæ, q nō modo sacra tēpli vasa, sed ipsa Ecclesiæ beneficia perdis, destruis & pfanas?

4. Reg. 5.
Ahor. 8.

Giezi Elizei propheta puer cū re: sacras vendidisset, lepra in castigationem peccati percussus fuit. Simon ille Magus, a quo tu nomen mutuatus es, & cuius sub insignibus militas, cum gratiam patrandorum miraculorum auro ab Apostolis redimere vellet: vitam infeliciter perdidit. Et cum traditorum ille princeps Judas, ac Simoniacorum coryphaeus, postquam Dominum suum Iesum: quo nihil in mundo reperiri poterat pretiosius: Iudaeis vendidisset: in extremam desperationem incidit, & infami laqueo vitam finierit: tu quae Ecclesiam vendis, qui beneficia distribis, an meliorem feliciorumque mortem expectas? Eo quod Ieroboam summum Sacerdotium profanasset, & ineptos ad sublimem illam dignitatem subleuasset: omnis eius posteritas cognatioque deleta fuit, & ipsius memoria in perpetuum abolita. Et nunc Reges intelligite, qui cincinnatis & calamistratis aulae mancipiis Episcopos efformatis. Attendite, quae Antistites, qui in seruos & coquinae ministros beneficia sacra confertis: si hoc eos stipendio pro praestito seruitio ornatis, diuinam quoque vindictam extimescite.

Niceph. lib. 1.
Ecl. hist.
633.

At nondum hic finis. Narrat insignis ille historicus Nicephorus, Constantinianum Iuniorum Imperatorum Romanorum: eo quod sacerdotium dignitatem vendidisset, sensibus priuatum in miserissimam phrenesim incidisse: dignum profecto huiusmodi flagitio supplicium. Narrat in vita Leonis IX. Pontificis Marinus Polonus, Hildebrandum Cardinalem (qui factus deinde Pontifex Gregorius VII. est appellatus) legatum Apostolicum in Gallias missum, ut simonias, si quas reperisset, aboleret, & iudicio prosequeretur. In Episcopum simoniacum incidisse: quem huius criminis conuictum in iudicium vocauit, eique litem intendit. Verum cum Episcopus falsos testes produxisset, & ipse Cardinalis ulterius eum conuincere non posset, hac eum tandem oratione aggressus est: Eia relinquamus humanum iudicium, rem Deo potius committamus: nam ad Spiritum sanctum haec pertinet disceptatio, eius hic honores agitur, ad eum beneficia potissimum Ecclesiastica spectant. Quare age, si legitime ad Episcopatum te putas peruenisse, si a Spiritu sancto electus es: canta

Horrenda
de Episco.
simoniaco
historia.

nobis clara voce, Gloria Patri, & filio, & Spiritui sancto. Quod cum nefarius ille Episcopus praeter metu poene exanimatus facere praesumpsisset: versiculum quidem inchoauit, dicens: Gloria Patri & Filio: ac diuino conuictus iudicio, nunquam potuit perficere: adeo ut eum ipsum Spiritum sanctum in quem nefarie peccauerat, & in quem impudenter mentiebatur, nominare haudquaquam potuerit.

O infelices simoniacos, o infortunatos sacrilegos! Vos estis impius ille & barbarus Esau, qui sua primogenita, quibus ipsa sacerdotalis dignitas annexa erat, misere diuididit. Respicite igitur, & horum exemplo tandem aliquando sapite, ac similes vobis impendere calamitates certissime credite.

Refert Herodotus Persarum Regem Cambysen, vni e iudicibus suis, falsitatis conuictum pellem viuo detrahente iussisse, ac eadem tribunale eius conuestisse, quo filius eius Otanes Patri in eo munere succedens, hac ratione adinoneretur, aequitatem ut in iudicando coleret, nisi simili quo pater supplicio vellet enecari. Respicite, vos beneficiorum vindictatores templorum vestrorum choros, videte sedilia quae ascenditis, cathedras in quibus vos ipsos venditatis pellibus conuestitas & corio, sanguine etiamnum madentes, & suppliciiis damnationibusque eorum insignes, qui beneficia eo quo vos modo, & emerunt & vendiderunt. Vos vero impij, ac nefarij custodini, qui nomina vestra in rem alienam mutua datis, qui propter rem exigui momenti animas vestras, simul & aliorum aeternae damnationi inuoluitis, quo digno supplicio esse videmini? An non Iudae proditoris vos esse dicam imitatores? ille namque Dominum suum Iudaeis tradidit, vos vero matrem vestram: ille Iesum Christum, vos templum & Ecclesiam: ille a ternis est cruciatibus addictus, vos haud dissimiles, nisi respiscatis, manebunt. Vos igitur praedones illi estis, qui domum Domini nostri speluncam facitis latronum, vitiorum receptaculum ac nefariam laeniam. Hoc tantum vobis solatio sit, non solos vos in Ecclesiis negotiari, verum & alios. Video namque hic etiam columbas, Quantum vero vos columbae: multum designatus, & sane nisi peccassetis, vos hodierna die

Gen. 15

Herod. lib. 5.

Exo.

die Dominus procul a templo suo non eliminaret: at tempus non patitur, Auditores, quid per animalia hæc denotetur, ostendere: quod mihi velum ignosci, verum hoc saltem dixerò, in templis (ò impietatem non tolerandam) diem condici, locum designari, nutus impuros volitare, quibus animi voluntas explicatur. O peccatum & impietatem detestandam! ò mille abominationem tormentis infernalibus puniendam! An non hoc est, domum orationis facere speluncam latronum?

Iterum igitur Domine prædones hos, sacrilegos hos, simoniacos hos è domo tua expelle, nam quemadmodum magnus ille Abraham è proprijs ædibus idololatram Ismaelem exegit: ita quoque tu summe Abraham Ismaeles hos, proxenetas hos ab Ecclesia tua remoue. Iacob fratri Esau benedictionem præripuit: ita etiam tu Pater æterne, Pater Abraham, Isaac & Iacob, impios hos Esau, beneficiorum inquam Ecclesiasticorum mercatores, gratia tua & gloria priuæ; & vtrumque nobis omnibusque, qui in templo sancto tuo nomen tuum adornat, nec negotiationes exercent, concede, gratiam inquam hac in vita & gloria post mortem, Amen.

FERIA IV. POST DOMINICAM I. QVADRAGESIMÆ.

Partitio.

- I. De signis Dei seu mirabilis.
- II. De signo Iona, quod sit.
- III. De signis Catholicorum.
- IV. De signis Nouatorum.

Generatio praua & adultera signum quarit, & signum non dabitur ei, nisi Iona Propheta. Matt. 12.

FIGVRA.

Exod. 7.

CVM Israhelitarum ille terror Pharaos, & tyrannorum omnium facile princeps experiri vellet, num vero Moyse à Deo missus, ac cælitus destinatus esset, qui populam Iu-

daicum è duro seruitutis ergastulo eriperet; statim ab eodẽ signa & prodigia postulauit, dicens: *Ostende signa.* At videas hodierna die in hocce nostro Euangelio nouos Pharaones, Scribas scilicet Phariseos, qui cum tentare velent ac certo scire, num Iesus, ille pauperculus Nazarenus, vere Dei filius esset, verus illorum rex, & in lege promissus Messias, accedentes miracula ab eo fieri postulât. *Volumus à te signum videre.* Ecce postulata eorum reliquam potro rei seriem adiungam, mox vt Virginem Deiparam salutauerimus cum Angelo dicentes:

AVE MARIA.

I.

Nihil est in rerum natura, Auditores, quo vicinius ad æterni illius & infiniti esse, quod Deum nominamus, cognitionem accedimus, quam ipsa prodigiorum rerumque præter communem naturam ordinem accidentium, & miraculorum partitio. Illa quippe sunt veluti riuus, per quos animæ nostræ ad diuinitatis vsque abyssos conducuntur: illa sunt igniculi & scintilla, per quas micantem illum Deitatis solem oculi nostri contemplantur. Vix vide-
4. Reg. 17.
rat Sareptana illa vidua rediuuum filium & statim Heliam Propheta loco habet, ac veluti à Deo ad salutem domus suæ missum venerantur, vnde ait: *Nunc in isto cognoui, quonia & tu Deus es tu, & verum Dei in ore tuo verum est.* Quamobrem hoc certum sit, ipsa miracula, quotiescunq; contingunt, vera esse diuinitatis indicia: quando n. audio solem ad Iosue Ios. 10. imperium stetit, matrem post patrum virgi. Marc. 6. ne perleuerasse, corpus solidum vndis inani- Dan. 3. bulasse, fornacem Babilonicam, igne succensam, minime nocuisse, statim mihi supernaturalis cuiusdam virtutis ac potentia, ab infinito illo esse procedens, in mentem venit. Cognouit id David cum ait, *Qui facit mirabilia.* Psal. 135. *magna solus.* Vocem *Solus* addit, vt cetera creaturæ excludantur, ad quas nulla ratione spe- Solius est Dei miracu-
stat huiusmodi opera præstare, vt quæ à mala patrare. nu quæ infinite semper moueatur, quæque virtute quadam omnipotente prædita sit, proficisci & fieri conueniat, cum hoc ad solum Deum spectet, & nulli alteri sit concessum.
Tu solus scilicet es Domine, cuius est miracula patrare: tu solus es, qui summus nature
11 3. prin-